

APOSTOL

„A puszta létnél többet...”

A TATA-TÓVÁROSI SZ. IMRE (KAPUCINUS) PLÉBÁNIA LAPJA — 2011. AUG. 7. PORCIUNKULA — XXI. ÉVF. 4. SZ.

Augusztus 6-án Urunk színeváltozását ünnepeljük. Jézus, mielőtt bevonult volna Jeruzsálembe és megkezdődött volna szenvedésének ideje, Péterrel, Jakabbal és Jánossal felment egy magas hegyre, ahol megmutatta magát nekik isteni dicsőségében, amint Mózesnek és Illés prófétának beszélt.

De mi az, amit ebből a történetből megérthetünk? Azzal, hogy Jézus a mennyei társaságban mutatkozik meg, kinyilvánítja magát isteni mivoltában, ugyanakkor össze is kapcsolja, az ószövetség történetét, az újszövetség üdvtörténetével.

Jézus ezzel a csodatettével fel akarja készíteni legközelebbi barátait arra a látványra, hogy megkínózzák, keresztre feszítik. A tanítványok eddig csak a népszerű, a csodatevő Jézust látták, de pár nap múlva a teljesen elhagyatott, szenvedő, sebekkel borított Jézus mellett kell maradniuk.

A történetnek azonban nem csak bibliai jelentése van. Nemzetünk története is szorosan kapcsolódik az ünnephez. III. Callixtus pápa 1455. május 15-én a török veszedelem ellen meghirdeti a keresztes hadjáratot. Majd a következő év június 29-én elrendeli, hogy az egész keresztény világ böjttel és bűnbánattal engesztelje az Urat.

1456. augusztus 6-án érkezik meg a hír Hunyadi és Kapisztrán július 22-ei Nándorfehérvári diadaláról. III. Callixtus pápa erre a napra hálából egy külön ünnepet rendelt el az egész keresztény világ számára: Urunk színe-változásának ünnepét.

Urunk színeváltozása

Ezt a következő év 1457. augusztus 6-tól üljük meg.

Értelmezhetjük tehát ezt az ünnepet úgy is, mint ami emlékeztet minket nemzetünk táborhegyi örömeire és erőforrására, az 1456-os nándorfehérvári diadalra. Nekünk, magyar keresztényeknek eligazodási pont, ami a keresztény világnak és benne Európának védelmi bástyája volt. Magyarságunk és nemzeti identitásunk fontos ünnepe ez, melyet talán nem tudatosítunk magunkban eléggé.

Saját, személyes életünkre is hatással lehet ez az ünnep. Ahogy az apostolokba próbál reményt önteni Jézus azzal, hogy teljes fényében megmutatja magát nekik, úgy próbál minket is életünk folyamán kisebb-nagyobb eseményekkel maga felé irányítani, hogy amikor életünk nehezebb szakaszaihoz érkezünk, akkor is az övéi maradhassunk. Amikor a színeváltozást olvassuk föl a templomban, gondoljunk

azokra a felbecsülhetetlen értékű ajándékokra, melyekkel Isten segített minket eddigi életünk során. Reményt meríthetünk belőlük, ami új lendületet ad nekünk az Istenhez vezető úton.

Gábor atya

Haza hoztuk a „Fekete Madonna” íkonjának hiteles másolatát

Isten kegyelméből módunkban volt a tata-tóvárosi Kapucinus plébánia és a környező egyházközségek híveivel a történelminek is nevezhető lengyelországi czestochowai zarándoklaton részt venni. Utunk célja a vonattal utánunk jövő, közel hétszáz magyarországi és határon túli honfitársunkkal együtt az volt, hogy a pálos rend által a Fekete Madonna kegyképének nemzetünknek adományozott hitelesített másolatát Budapestre hozzuk.

A Fekete Madonna-ikon Európa egyik legismertebb Szűz Mária-ábrázolása, a lengyel katolicizmus és függetlenség szimbóluma. A Jasna Góra-i pálos kolostorban őrzik Lengyelországban, Czestochowában.

A legenda szerint Szent Lukács evangélista festette egy cédrustáblára, amely a Szent Család otthonából származott. Az egyik legrégebbi Jasna Góra-i irat szerint a kép Jeruzsálemből Konstantinápolyon és Belzen keresztül került a kolostorba 1382. augusztusában. Ugyanebben az évben kapták birtokul Jasna Górat (magyarul Fényes Hegy-et) a magyar pálosok.

Az egyik legismertebb csoda az 1655-ös svéd invázió idején történt, amikor egy maroknyi lengyel egy egész támadó protestáns hadsereg ellen védte meg a kolostort. A megmenekülést a lengyelek a Madonna csodatévő erejének tulajdonították, a támadás feletti felháborodás és a siker pedig megfordította az egész háború menetét. A következő évben, 1656. április 1-jén János Kázmér lengyel király halálából a lwówi (lemburgi) székesegyházban Máriának ajánlotta fel országát, így a Szűz Lengyelország patrónája és királynője lett. A Fekete Madonna képet később meg is koronázták. Az orosz uralom idején Miklós cár "a legveszélyesebb lengyel forradalmárnak" nyilvánította a Fekete Madonnát, és betiltotta a czestochowai zarándoklatokat. A festmény nélkül Jasna Góra nem volna több egy épületkomplexumnál, műalkotások múzeumánál, amelyek kétségkívül értékesek és szépek, de hiányozna belőle az élet ereje.

Mi, tataiak azon kevesek között lehettünk, akik autóbusszal utazhattunk. Hazánkból három autóbussz indult, egy ezek közül Tatáról. Június 17-én, hétfőn reggel 6 órától folyamatos utazás után megérkeztünk első állomáshelyünkre, Zakopaneba. Az ottani Fatimai Mária zarándokhely egy csodálatos fatemplom, ahol közös szentmise volt. Innen folytattuk utunkat, s csak egy rövid pihenőre álltunk meg Bachledowka kegyhelyén. Este érkeztünk Czestochowába.

Másnap délelőtt Gidlebe, a borba mártott Szűz Anya kegyhelyére tértünk be, majd délután Lesniowban a Családok Királynője kegyhelyén a szentmisében családjainkért imádkozhattunk.

Este az autóbusszokkal a czestochowai vasútállomásra mentünk a magyar zarándokvonat híveinek fogadására, hogy együtt vegyünk

részt a 21 órakor kezdődő Apelon (közös imádság), ahol megkaptuk a lengyel nép ajándékát a czestochowai kegykép hitelesített másolatát.

Hosszú percekig tartott, amíg a több száz megfáradt, de mégis mosolygós, vidám, éneklő zarándok zászlókkal elvonult integető sorfalunk előtt.

Mi, buszos zarándokok körülbelül százharmincan egy csoportban, gyalog indultunk vissza zarándokszállásunkra, buszainkat átengedtük azok számára, akik vonattal érkeztek, hogy a rászorulókat több fordulóval szálláshelyükre fuvarozzák.

Amikor a csoport vezetői a gépkocsizó rendőrfőnöktől érdeklődtek a legrövidebb gyalogos útvonal iránt, ők nemcsak elmagyarázták azt, hanem teljes természetességgel elkísértek bennünket, a kereszteződésekben lezárták a forgalmat, hogy biztonsággal átvonulhasson a zászlókat lengető, éneklő zarándoklat. A környező házak ablakaiból mosolygó emberek integettek ránk, a kereszteződésekben megálló autók vezetői – köztük meglelt férfiak – leengedték ablakaikat, és nem az öklüket rázták, hanem mosolyogva integettek.

Nem tudok meghatottság nélkül visszagondolni arra a számtalan kedves gesztusra, megnyilvánulásra és szeretetre, amit az út során megtapasztalhattunk, nemcsak hivatalos vagy egyházi személyektől, hanem mindenkitől, akikkel kapcsolatba kerültünk.

Hitünk és vallásos meggyőződésünk megerősödése mellett talán ezek voltak zarándokutunk legmaradandóbb emlékei.

Az este kilenckor kezdődő közös imádságra, az Apel-re

magyar és lengyel zarándokokkal telt meg a Szűzanya kegyképét őrző kápolna. Megindító volt a közös imádságban megélni a két nép barátságát, együtt imádkozni a Fekete Madonnához népünkért, nemzetünkért és Lengyelorszáért.

A lengyel pálosok szavaira Bátor Botond magyar pálos tartományfőnök többek között a következő gondolatokkal válaszolt:

„Nagy büszkeségünk, az egyetlen magyar alapítású pálos rend is teljesen kipusztult volna, ha a katolikus Lengyelország meg nem őrzi az évszázadok alatt. Ha ez a folytonosság nincs, akkor nem marad más nekünk, magyaroknak, mint egy újpogány, mesebeli próbálkozás. De most itt állhatunk előtted, hálatelt és reményteli szívvel. A múltból tanulva a jelenre és a jövőre fordítjuk figyelmünket.

A częstochowai Szűzanya szentmiséjében a kánai menyegzőről szóló evangéliumi szakasz hangzott el.

Szűzanyánk, Urunk Jézus Krisztus a Te szavadra változtatta át a hat kövederben lévő, mosakodásra

szánt vizet nemes borrá.

Vizenyőssé vált a társadalmunk, ahol a szellemtelen laposság és az egymást áztatás lápjai terjengenek. A sértett hiúságok, hosszan őrzött sérelmek, a segítő szellem hiánya és a bezárkózás jellemzi hétköznapijainkat. Az Úr Jézus, ebbe az el-

laposodott emberi légkörbe akarja kegyelmének szent borát beárasztani. És ezt kiáltja felénk: Ez a vizenyős világ, ez a terjengő mocsár megváltoztatható! Csak egy kell hozzá: a semmit vissza nem váró lelkület. Jézus azt akarja, hogy napok legyünk, kik széthintjük a sötét világűrben a jóság és szeretet sugarait.”

„Nagy büszkeségünk, az egyetlen magyar alapítású pálos rend is teljesen kipusztult volna, ha a katolikus Lengyelország meg nem őrzi az évszázadok alatt. Ha ez a folytonosság nincs, akkor nem marad más nekünk, magyaroknak, mint egy újpogány, mesebeli próbálkozás. De most itt állhatunk előtted, hálatelt és reményteli szívvel. A múltból tanulva a jelenre és a jövőre fordítjuk figyelmünket.

Csodálatos és kegyelmekben gazdag volt a későbbi közös imádságot követő virrasztás is. A résztvevők száma már nem volt olyan nagy, de a jelenlevők arcán látni lehetett a hálát, az alázatos gyermeki odafordulást. Magam is igyekeztem mindent és mindenkit a csodatévő Madonna kezébe ajánlani, mert hiszem, hogy annál jobb és megbízhatóbb hely nincs. Felemelő érzés volt éjfélkor az a pár perc is, amikor a kegyképet bezárták, és közben a virrasztókkal a magyar és a pápai himnuszt énekelhettem.

Szerdán délelőtt a pálosok bemutatták a kegyhelyet. Délben Székely János, Majnek Antal és Tamás József püspökök, valamint Bátor Botond pálos tartományfőnök vezetésével ünnepélyes magyar nyelvű szentmisére és felajánló imádságra került sor.

Ezt követően keresztút végzésére, majd szabadon választható programokra volt lehetőség. 21 órakor Apelen vettünk búcsút a Szűz Anya-ikontól, és annak hitelesített másolatát körmenetben szálláshelyünk kápolnájába vittük, ahol a

vendéglátóink, a szerzetesnővérek virrasztást tartottak.

Csütörtökön hajnalban indultunk haza. Útközben rövid pihenő volt Krakóban, az Isteni Irgalmasság Bazilikában, ahol a magyar szentek kápolnájában imádkoztunk édes hazánkért, majd folytattuk utunkat, hogy este 7-re Budapestre a Szent István Bazilikába kísérjük ünnepélyes keretek között a Fekete Madonna kegyképének másolatát.

Imádságos lelkület és hangulat "uralta" az egész utat, valódi zarándoklaton lehettünk, ami nem városnézésből, bevásárlásból állt, hanem a hit, a megtérés és az egyházi közösséghez, a Szűz Anyához való oda-fordulás elmélyülésében rejlett.

Ezt a lelkületet erősítették a Szalai Gábor plébános atya által vezetett, a hosszú utazás során mindig a legmegfelelőbb időben mondott imádságok, rózsafüzérek, elmélkedések és énekek.

A számtalan lelki gyümölcsök közül számomra kiemelkedik, hogy az út során elmélyült szeretetem és tiszteletem a Boldogságos Szűz Anya iránt.

Nagyszerű élmény volt megtapasztalni lengyel testvéreinktől azt, hogy milyen természetességgel élik meg mindennapjaikban keresztény hitüket, vallásosságukat.

Jó volt katolikus magyarnak lenni Lengyelországban, remélem, hogy itthon is egyre gyakrabban élhetjük meg szégyenkezés nélkül: jó katolikus magyarnak lenni Magyarországon!

Magó Ottó

Csíksomlyó, 2011.

– Évszázadok óta ugyanaz – mégis mindig más –

Ahogy lassan múlni kezd a tél, minden évben, egyre erősödik bennünk az érzés: közeleg Pünkösöd ünnepe, közeleg a csíksomlyói út. Már hiányzik. Életünk részévé vált.

Amikor megkapjuk az előzetes értesítést, (hála a lelkes szervezőknek!!!) megnyugszunk, idén sem marad el az utazás. Kezdődik – először gondolatban – a készülődés: időpont, szabadság, útiköltség, majd fokozódik a lelkesedés – családtagok, barátok, útitársak beszerzése. Örömek azokkal, akik ismét velünk tartanak, sajnálkozás azok miatt, akik most nem tudnak eljönni.

Elérkezik az indulás napja. A hajnal most is ugyanolyan, mint mindig: álmos, hűvös, sötét. Vezetőnk mosolygó arcának láttán kissé kezdünk felébredni. Elégedett pillantásokkal néz végig sorainkon. A busz is ugyanaz, még a sofőr is, az évek óta megszokott, kedves-morgós-szolgálatkész ember, a mindenben segítő, minden úti nehézséget megoldó. Aki már nemcsak útitárs, de talán

zarándoktárs is. Szétnézünk a sötétben: de jó, hogy ilyen sokan itt vannak az előző években megszokott arcok közül, és nicsak, milyen sok új társ jött velünk az idén.

Már-már hagyományosan első napi úti célunk most is újdonság: Szászrégen. Útközben lelki úttravaló, felkészítés – lelki vezetőinktől, segítségével sikerül talán néhány napra túllépni a mindennapok otthoni gondjain. Kis történelemóra, helyismeret, irodalom, néprajz – a velünk utazó fiatal idegenvezetőtől. Szászrégenben barátságos kedves fogadtatás, finom vacsora, pihentető éjszaka.

Másnap tovább. Az úton folytatódik a történelem-és irodalomóra. Emlékezés, ima és koszorúzás Wass Albert sírjánál Marosvécsen, majd a Lázár-kastély megtekintése Szárhegyen. Most is, mint mindig, sikerül újat látnunk - hallanunk, vezetőink segítségével.

Este érkezés Csíkrákosra. Szerencsésen megérkeznek, és csatlakoznak hozzánk a motorkerékpárral utazó fiatalok is.

Rákos. Már ismerős – ugyanaz a falu, ugyanazok a házak. A templom is a régi, és a fogadó is, ahol vacsorával várnak. Még a szilvapálinka sem változott. Szállásadóinkat már ismerjük, de most is, mint mindig, új ismeretségekre is találunk. Esti beszélgetés, mi történt tavaly óta. Elmondják örömeiket, bánatukat. Családtagként fogadnak. Saját szobájukat, ágyukat engedik át kedves vendégeiknek.

Szombat reggel: Csatlakozunk a rákosi keresztaljához. Keresztünk, zászlónk tóvárosi templomunkat, és az otthon maradtakat hozza velünk. A korábbi évekhez képest szokatlanul csendesen haladunk. Talán van közöttünk, aki ilyenkor próbálja felidézni az előző évek zarándokútjainak emlékét, vagy most gondolja át igazán, miért vállalkozott, miért is jött el erre az útra. Idén a gyalogút kevésbé a közösségi együttlét, többünk számára inkább az egyéni gondolkodás, felkészülés, elmélyedés ideje.

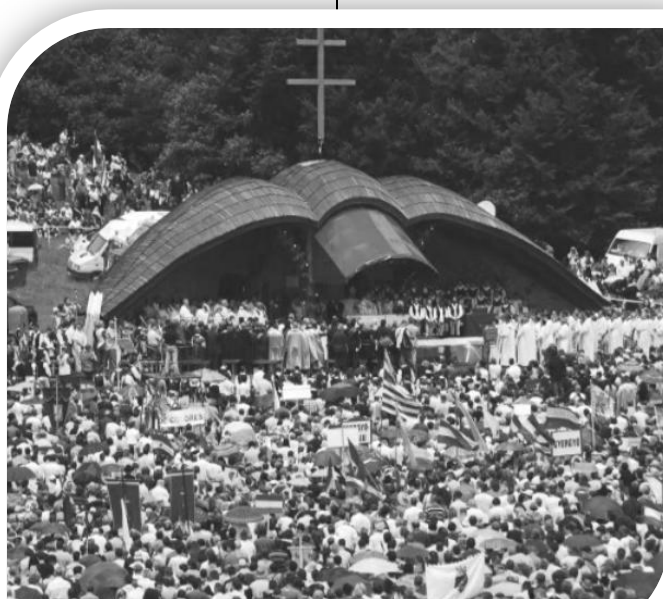
Lassan felérünk a nyeregbe.

Megmagyarázhatatlan, de most is, mint minden évben, a több százezer ember között, a legkisebb nehézség nélkül egymásra találunk más úton ideérkezett tatai barátainkkal.

A szentmisét – a korábbi évekhez hasonlóan – sűrű záporosóval kíséri a Fennvaló, ezzel is segítve azt, hogy gondolatainkban elmélyedve, elvonatkoztatva a külsőségektől, átadhassuk magunkat az eseménynek.

A bőrig ázott csapatból, a korábbi elhatározások ellenére, csak „egy legény” marad talpon – lelki vezetőnk –, aki kitart a kegytemplomban virrasztókkal. A többiek közül sokan a vasárnap hajnali keresztútra térünk vissza a Somlyó-hegy lábához.

A Jézus-hágó első stációjánál várakozunk. Rövidesen megérkeznek pusztinai csángó barátaink: Nyisztor Ilonka és tanítványai. Tóvárosi templomunk keresztjével járjuk velük Jézus keresztútját. A pislákoló gyertyafénynél nézem arcukat. Akik néhány éve még kisgyermekként, gyermeki szavakkal, gondolatokkal vezettek bennünket a hajnali keresztúton, ma már

A csíksomlyói búcsú zarándokai a „Nyereg”-ben lévő oltár körül

csaknem felnőtté váltak. Tiszta tekintettel, világos gondolatok mentén megfogalmazott szavakkal kísérek bennünket. Ilonka arca már fáradtabb, látszanak rajta az eltelt évek, de látjuk rajta a büszkeséget is, a jól elvégzett munka örömet. Ő már tudja, és mi is megsejthetjük, hogy ezekből a fiatalokból válhatnak majd azok, akik folytatják Nyisztor Ilonka, Márton Attila és társaik küldetését, vagy talán Gergely István és Bőjte Csaba munkáját. Meglepően könnyűnek érezzük most a meredek emelkedőn való, szokásosan igen küzdelmes feljutást.

Napfelkelte a nyeregben. Hihetetlen, de eloszlanak az eddig igen sűrűnek és sötétnek látszó felhők, és a felkelő Nap első, tiszta sugaraiban köszönhetjük a Napba Öltözött Asszonyt, a Babba Máriát. Előző években nem kényeztetett bennünket ilyen ragyogó fényben történő megjelenésével. Meghallgatjuk a csángó gyermekek énekét, szemeinkben visszatükröződik a hajnali napfény.

A hegyről lefelé még betérünk a Kegyetemplomba – egy évre ismét elköszönünk.

A vasárnap további részét is ünnepléssel töltjük, ellátogatva a gyimesbüki „ezeréves határhoz”, ahol – bár a régi határ akár a nemzeti lét jelképe is lehetne –, a felújított híd a nemzetek közötti kapcsolódásra mutat.

A vasárnapi szentmise helyszínéül szolgáló kápolna, és a körülötte lévő tér is szűknek bizonyul, a környező domboldalt is betölti a hívek serege.

Hétfő. A hazautazás napja. Útközben megállunk a tordai sóbányánál. Lenyűgözően szép bizonyítéka annak, hogy a természet ereje és az emberi munka, egymással összhangban működve milyen csodákra képes.

Hazafelé úton, gondolatban újra átéljük utunk perceit. Mitől is szép egy ilyen utazás? Mi az, ami újra és újra elhoz bennünket ide?

János Atya gyakran figyelmeztetett arra, hogy ha Szűz Máriát keressük, Őt leghamarabb saját templomunkban találhatjuk meg, nem kell ahhoz messze utazni, hogy közelebb kerülhessünk Hozzá.

Mégis, miért jövünk el hát évről évre ismét? Hiszen a hegy, a nyereg ugyanaz. A templom, a kegyszobor is ugyanaz. És természetesen a Boldogasszony sem változik. Mi vonz hát sok százezer embert újra és újra ide?

Azt gondolom, a választ mindenkinek saját magában kell megtalálnia! Aki nyitott szívvel, saját megváltoztatásának, megtisztulásának, jobbá tételének szándékával jött fel a hegyre, amikor lefelé tart, már nem ugyanolyan ember. A változás mindig bennünk történik meg, és ez az, amitől egy utazás zárandokúttá tud lenyegülni.

„*Mária által Jézushoz!*” – ez volt a 2011-es csíksomlyói búcsú jelmondata...

*

Szép volt a pünkösdi zárandokút. Köszönjük a szervezőknek, vezetőinknek, vendéglátóinknak, utunkon segítőknek. Köszönjük a Mindenhatónak, hogy ismét eljuthattunk a Boldogasszony nyergébe a Vigasztaló Szentlélek ünnepén.

Alig értünk haza, de már most hiányzik. Életünk részévé vált.

2011. pünkösöd

Szabó Gábor

STELLA

Könyv és kegytárgybolt

Bibliák, imakönyvek, szentképek, életrajzi és ifjúsági regények, elmélkedő olvasmányok, füzületek, rózsafüzérek, gyertyák és egyéb kegytárgyak, stb. Cím: Tata, Bartók B. u. 1. (a kapucinus templomnál).

Telefon: 34/ 384-802

Nyitva tartás: szerda, csütörtök, péntek 8–12, illetve 13– 15; szombat, vasárnap 8–12 óra

LIBITINA

jó kezekben könnyebb minden

2890 Tata, Stranszky J. u. 15.

Tel: 34 / 487 - 847

Fax: 34 / 489 - 110

e-mail: info@libitina.hu

Jelfa szentelés János atya emlékezetére

Július 2-án, Agostyánban, az ÖKOFALU területén épülő Árpád-kori körtemplom másolata közelében szentelte fel az áldott emlékezetű **Virág János** OFM.Cap. (1937-2007) atya emlékére felállított jelfát Szalai Gábor plébános. A kopjafa Sára János munkája, felirata: „*Az igazság szabaddá tesz*” (Jn. 8. 31). A megemlékezésen részt vett Markó Gyula, Agostyán plébánosa is.

Az ünnepség után a Természetes Életmód Alapítvány nevében Labanc Györgyi és Czumpf Attila a résztvevőket agapéra hívta meg és vendégül látta az Ágoston-ligeti középkori fogadónál.

Sz. G.

A tatai piaristák

– akiket a rend adott a városnak 3.

Katona Dénes

*„Dercsika szült engem, Pozsony, Óvár és Tata képzett,
Pest iparom díját juttatta babérkoszorúval
Hőseit énekelni kettősen erős Magyaroknak.
Bölcsességet, erényt, tudományt írtam, támogattam.”*

Egy, a távoli Sátoraljaújhely temetőjében felállított sírkövön olvasható ez a városunkat is említő versike. Megfogalmazója maga a sírban nyugvó piarista tanár: Mária Mennybeviteléről nevezett Katona Dénes. Személye nem csupán a tatai iskola tanítványaként kötődik városunkhoz, hanem gyakorló tanárként is. Érdekes tehát részletesebben is megismerni életrajzát.

Dercsika, a szülőfalu Korabinszky 1786-os leírása szerint "Pozsony vármegyében, 1/4 mérföldnyire Böstől, ősi eredetű, szintiszta nemes népességgel" szerepelt a statisztikában. Lakói már 1386-ban is "valóságos nemesek" voltak, így nem tartoztak a pozsonyi vár nemes várjobbágysai közé. A helyi legenda szerint Mátyás király idején hét nemes telepedett itt meg, köztük tanárunk ősei, a Katona család. Az idézett leírás szerint "módjukban állt halászni és vadászni", nemcsak rengeteg vadkacsa, hanem nyúl, szalonka is élt itt. Halászlé viza- és pisztrángfogással foglalatostkodtak. Katona Dénes születése idején, 1782 táján a község "határja jó termékenységgel, legelője réttye, fája elég, halászlé hasznos s vadászatra is nem utolsó alkalmassága révén első osztálybéli." A tehetős szülők megtehették tehát, hogy gyermeküket már más életpályára készítsék fel, Pozsonyban, Óváron és távolabb, a jó hírű tatai piarista iskolába taníttassák. Tatán 1801/1802-ben annak a Ferenczy Józsefnek volt tanítványa, aki 1796-tól grammatikát, retorikát tanított, majd direktorként vezette az iskolát, s itt is halt meg 1815-ben. Talán neki is köszönhető, hogy útja innen Trencsénbe vezetett, ahol felöltötte a kegyesrendi reverendát. Később rövid kalocsai gyakorlat után a grammatika tanáraként visszatérhetett a kedvelt Alma mater-be Tatára. A törekvő fiatalember 1807-től Pesten, Nyitrán, Pozsonyszentgyörgyön teológiát tanult s 1811-ben az ott szerzett magasabb képesítéssel tért vissza Tatára. A magyar piaristák gyakorlatának megfelelően megpróbálkozott a latin verseléssel is: Komáromban kinyomatott két latin ódát. Az iskolai szünetekben sokat utazott: nagyobb utat tett meg például Stajerszágon át Horvátországot érintve vissza Tatára. Az egyre nagyobb tiszteletnek örvendő tanár 1815-ben Szegedre került. Az alföldi város már ekkor is híres iskolájában új oldaláról mutatkozott meg: matematikával foglalkozott. 1843-ban jelent meg önhibáján kívül hírhedtté vált, a kezdetleges magyar matematikai kifejezéseket használó műve: "A hegyes szeglet meghármazása" (latinul: trisection-ja). A sajtóhibásan nyomtatott címben a meghármazása kifejezés helyett a **meghámozása** szó jelent meg. A hibás cím tünődésre készítette az olvasókat:

miképpen lehet a hegyesszöget **meghámozni**? A jeles piarista Szegeden történelmet is tanított, latinul, magyarul írt versei jelentek meg, a harmincas években a rendház lelki atyjaként működött, egy ideig igazgatta is az iskolát, s ami a legkülönlegesebb, az indigógyártással is megpróbálkozott. Megismerte ugyanis a híres szegedi kékfestő mestert, Felmayer Antalt, akinél látta, milyen sokba kerül a külföldről behozott indigó. Az import helyettesítésére hazai festőnővényt, a vadrépát javasolta, Rösckén ennek termesztésére telepet is létesített. Gazdag tanári pályája során megfordult még Kalocsán, Nagyváradon, Kecskeméten – megnyugodni pedig Sátoraljaújhelyre vonult vissza. Ekkor már a provinciális asszisztensi tisztséget is ellátta. Itt halt meg 1874. június kilencedikén. Sírverse igazolja: élete végéig megőrizte a tatai iskola emlékét. Illő, hogy mi, kései tataiak se felejtjük el őt.

Haraszi Mihály

Ui.: Sajtóhibára, elírásra ma is akadt példa. A Menyotzky Andrásról szóló, az Apostol korábbi számában megjelent írásban előforduló "hung. prefectus" kifejezés helyesen **hungarus perfectus**, jelezve, hogy a tanár úr szláv származása ellenére már gyermekkorában **perfekt** magyar volt. A szerkesztő elnézést kér a „félreolvasásért”.

„DÉL FELÉ!”

Az alábbi cikk a szerző által a tóvárosi templom közösségi termében tavasszal megtartott történelmi előadás szerkesztett változata.

1941 áprilisa Magyarország számára a második világháború addigi legsorsfordítóbb hónapját hozta. Az addigi magyar politika számos sikert ért el. A trianoni békeszerződésben elvesztett területek jelentős részét Németország segítségével sikerült visszaszerezni. A Felvidék déli részének, Kárpátalja, Észak-Erdély és a Székelyföld visszatérése után újabb lehetőség nyílt a területi gyarapodásra. Németország balkáni hadjáratában szerepet szánt Magyarországnak is. A Jugoszlávia elleni invázió végrehajtásában nemcsak az ország területére számítottak, mint felvonulási területre, hanem magyar csapatok részvételét is igényelték.

Teleki Pál miniszterelnök súlyos dilemma előtt állt. Amennyiben nem enged a német nyomásnak, számítani lehet Hitler ellenlépéseire. A németekkel való szembenállás esetén számíthatott Nagy-Britannia szimpátiájára, de csak erre, hiszen a Brit Birodalom ekkor még egyedül állt a németekkel szemben és egyáltalán nem volt megfelelő ereje, hogy az erkölcsi

támogatáson túl megfelelő segítséget – értsd katonai erőt – adjon. A másik alternatíva, vagyis a németekkel való közös fellépés Jugoszlávia ellen, mindenképpen kedvezőnek tűnt, hisz ekkor Németország még sikereinek csúcsán állt, s ez az akció biztosíthatta volna az ország helyzetét és stabilizálhatta volna a visszaszerzett területek feletti uralmat. Ugyanakkor együtt járt volna azzal is, hogy a kibontakozó világháborúban egyértelműen Németország mellett kötelezi el a Magyar Királyságot.

Ebben a helyzetben Teleki politikája egyértelműen kudarcot vallott. A miniszterelnök fő céljának tekintette, hogy az országot lehetőség szerint távol tartsák a háborútól. A dilemmát nem tudta lelkiismeretének megfelelően feloldani, s 1941. április 3-án öngyilkosságot követett el. Utóda, Bárdossy László engedett a német nyomásnak és 1941. április 11-én megindultak a magyar csapatok, s kisebb veszteségek árán visszaszerezték a Bácska, a Baranyai-háromszög és Muraköz vidékét. Ezzel Magyarország egyértelműen a Német Birodalom mellett kötelezte el magát, s ezt csak megerősítette a Magyar Királyi Honvédség részvétele a Szovjetunió elleni háborúban.

Kiss Gábor Ferenc

KÖNYVAJÁNLÓ

Bernadette életét mutatja be **René Laurentin: Bernadette élete** és **Giannina Facco: Bernadette Soubirous, a lourdesi látnok** című könyveik.

Lourdes a katolikus vallás egyik legnagyobb központja. Esténként a Rózsafüzér téren fáklyás körmenetben, kigyózáva hömpölyög a tömeg, szeretettel üdvözölve imáikban az Isten anyját, a Boldogságos Szűz Máriát. A szegények, betegek, önkéntes ápolók, orvosok között ott van Bernadette Soubirous, akinek már itt a földön tizennyolcszor megjelent a Szent Szűz. A szüntelenül áramló szeretet által kegyelem árad a zarándokokra. Melyikünk ne szeretne megismerkedni az egyszerű, pásztorleány életével és eljutni e csodás földre?

Az első mű cseppet sem regényes, hanem komoly dokumentumgyűjtemény alapján, a tényeket, neveket aggályos pontossággal idéző könyv, amely Bernadette életét a maga valóságában mutatja meg. A második igazi regény, melyet a Szent életének csodálatos történeteit olvasva alig tudunk letenni.

Évszázadok óta Páduában nyugszik Szent Antal, a csodák szentjének teste. A fenséges szépségű bazilikába ma is tíz- és százazrek zarándokolnak évente, elpanaszolva bajaikat, kérve Szent Antal segítségét, és legtöbbször megvigasztalódva távoznak. Az ő életéről – aki kortársa és követője volt Szent Ferencnek – olvashatunk **Giannina Facco: Padovai Szent Antal** című könyvében.

*

Szent Ferenc tanítványa volt korunk másik nagy, de kevésbé közismert szentje, Szent Bonaventura. **Mario Sgarbossa: Bonaventura, a tökéletes boldogság teológusa** címmel írt könyvet az életéről. Nevét a rendalapító Szent adta, és ő figyelmes tanítványa volt mesterének. Bonaventurát második rendalapítónak is nevezik. Kortársa volt Aquinói Szent Tamás, ám vele ellentétben Bonaventura nem személytelen, hanem bizalmas közlésekben nyilatkozik meg. Írásai segítenek megérteni a teológus és misztikus hitbuzgó lelkének nagyságát. Jó olvasást!

Izingné H. Csilla

A szentmisék rendje

Hétköznapiak:

Hétfőtől-péntekig: 7.30-kor
(szerdán 18.00 órákor is).

Hétvégén:

Szombaton: 7.30 és 18.00 óra

Vasárnap: 7.30, 9.00, 10.30, 18.00 óra

További programok, szertartások

Minden hónap:

- első csütörtökén egész napos szentségimádás;
- 13-án fatimai engesztelés:
 - du. 5 órákor rózsafüzér,
 - fél 6-kor zsoltosma
 - 6 órától szentmise.

Miserend változás szeptembertől!

Az előző programokhoz képest változás, hogy

1. Vasárnap nem 10.30-kor, hanem 10.15-kor kezdődik a nagymise.
2. Nem szombaton, hanem vasárnap lesz este fél 6-tól a vesperás.

KÉPES BESZÁMOLÓ

Az úrnapi körmenet
(2011. június 26.).

Az idén júniusban áldozópappá szentelt
Vadász Zoltán atya július 3-án mutatott be
szentmisét templomunkban, és részesítette újmisés
áldásban a híveket.

Ebben az évben Kemencén tartott közös ifjúsági táborot egyházközségünk és a MMSz Tatai Csoportja. A lelki programok mellől most sem hiányoztak a játékok és a túrák. A kép a Nagy-Koppány-hegyen készült, ahonnan kiváló kilátás nyílik a Dunakanyarra, az Ipoly-torkolatra és Máriasztrára.

A következő szám kézirateinak leadási határideje: 2011. október 10. - Kérjük, ne mulasszák el a határidőt!

APOSTOL - A PUSZTA LÉTNÉL TÖBBET... - A tata-tóvárosi Szent Imre (kapucinus) plébánia lapja. - Megjelenik évente hatszor. - Szerkeszti a szerkesztőbizottság. A szerkesztőség címe: 2890 Tata, Bartók B. u. 1. Fax: 34/ 381 019 - Internet honlap: www.tatakapucinus.hu - Felelős kiadó: Szalai Gábor plébános. - A következő szám kézirateinak leadási határidejét számonként fentebb közöljük. Kéziratekat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.